

Teplické Café Nobel: Stopy geomagnetické historie

13.5.2025 - | Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Železité konkrce v pískovcích představují jedinečný geologický fenomén. Geologové a geofyzici Lucie Smrčinová a Günther Kletetschka návštěvníkům Café Nobel ve čtvrtek 15. května na teplické hvězdárně prozradí, že tyto útvary mohou, mimo jiné, uchovávat záznamy paleomagnetických změn, včetně změn geomagnetického pole. Na Zemi - a snad i na Marsu.

Konkrce jsou pevné a tvrdé útvary, které vznikají zhušťováním a spojováním minerálů v usazených horninách - třeba právě v pískovcích - kolem jader, tvořených libovolnými cizorodými prvky. Kromě možných paleomagnetických záznamů se v nich také uchovávají informace o dlouhodobých změnách chemických podmínek v podzemních vodách.

„V rámci přednášky budou představeny metody, kterými oba badatelé analyzovali magnetické vlastnosti konkrce, zároveň se zmíní o jejich významu pro porozumění historickým změnám magnetického pole Země i jejich možným analogiím na Marsu,“ zve na přednášku koordinátor cyklu Café Nobel **Frederik Velinský**.

Mgr. Lucie Smrčinová vystudovala geologii a geofyziku na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde nyní působí jako doktorská studentka. Zaměřuje se především na magnetické sféru a mikrosféru, paleomagnetismus, ale také impakty. **Doc. RNDr. Günther Kletetschka, Ph.D.**, vystudoval geofyziku na Matematicko-fyzikální fakultě UK a geologii a geofyziku na University of Minnesota v USA. Třináct let působil v NASA. Na Přírodovědecké fakultě UK, v Geologickém ústavu AV ČR a Geofyzikálním ústavu na University of Alaska ve Fairbanksu se zabývá magnetickými vlastnostmi impaktních kráterů, ledu a živých organismů. Dále se věnuje např. paleomagnetismu, vývoji Marsu či problematice a využití uhlíkových nanotrubic.

Začíná se jako obvykle v 18:00 h. Doporučujeme rezervaci místa na adrese:

Partnery Café Nobel jsou nakladatelství Academia a populárně vědecký magazín Českého rozhlasu Sever Planetárium.

Přednáškový cyklus Café Nobel v Ústí nad Labem, Teplicích, Děčíně a Tisé pořádá Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v rámci projektu RUR - Region univerzitě, univerzita regionu, reg. č. CZ.10.02.01/00/22_002/0000210 (podaktivita A.1.16), který je spolufinancován Evropskou unií a Státním rozpočtem ČR.

<https://www.ujep.cz/cs/53980/teplicke-cafe-nobel-stopy-geomagneticke-historie>